

Visie Dierenwelzijn 2024 – 2028

‘De beschaving van een samenleving valt af te meten aan de wijze waarop ze omgaat met dieren’

Mahatma Gandhi (1869-1948)

Voorwoord

Voor u ligt de geactualiseerde visie Dierenwelzijn 2024-2027 van de gemeente Den Helder. De afgelopen jaren hebben we samen met onze dierenwelzijnspartners gewerkt aan een verbeterd welzijn voor de dieren in onze gemeente. Deze inspanningen zetten we de komende jaren voort. Onze focus ligt daarbij niet alleen op het welzijn van de gehouden dieren, maar ook op het belang van de wilde inheemse dieren binnen onze gemeentegrenzen. Als gemeente kunnen we dat niet alleen. We hebben daarbij ook betrokkenheid nodig van onze inwoners, en de professionals en vrijwilligers die actief zijn bij de dierenwelzijnsorganisaties.

Samen met onze dierenwelzijnspartners hebben we gewerkt aan een herziene versie van onze visie Dierenwelzijn. Hierin staan duidelijk onze wettelijke en niet-wettelijke taken en kaders met betrekking tot dierenwelzijn beschreven. Daarnaast leggen we in deze visie de verbinding met andere beleidsdomeinen binnen de gemeente vast, die zich bezighouden met dierenwelzijn. Gezamenlijk blijven we streven naar een verbetering van het welzijn van de dieren in Den Helder

Ik wil graag mijn oprechte dank uitspreken aan onze partners, waaronder wildopvang De Paddestoel, dierentehuis 't Schuthok, Dierenambulance Den Helder en natuur- en milieueducatief centrum De Helderse Vallei, voor hun waardevolle bijdrage aan dit proces.

Ik heb er vertrouwen in dat we door deze actualisatie het onderwerp dierenwelzijn blijvend en sterker op de kaart hebben gezet.

Met vriendelijke groet,

Portefeuillehouder Dierenwelzijn

Inhoud

Voorwoord.....	1
1. Inleiding.....	3
1.1 Het belang van dierenwelzijn.....	3
1.2 Waarom een nieuwe visie Dierenwelzijn?.....	4
1.3 Uitgangspunten van de visie Dierenwelzijn.....	4
1.4 Leeswijzer.....	4
2. Dierenwelzijn en onze rol als gemeente.....	5
2.1 Wat verstaan we onder dierenwelzijn?.....	6
2.2 Onze wettelijke dierenwelzijnstaken.....	7
Opvang gevonden gehouden dieren.....	7
Waarborgen van veiligheid van dieren door brandweer.....	7
Opvang en vervoer dieren bij ontruiming, arrestaties en gedwongen opname.....	7
2.3 Onze niet-wettelijke dierenwelzijnstaken.....	7
Vervoer gevonden dieren.....	7
Zorg voor inheemse wilde dieren.....	7
Dierenwelzijn en onze rol als gemeente.....	8
2.4 Ander gemeentelijk beleid dat rekening houdt met dierenwelzijn.....	8
Landelijke wetgeving.....	8
Wet dieren.....	8
Omgevingswet.....	8
Wet op de strandvonderij.....	8
De Woningwet en de Model-Bouwverordening.....	8
Lokale regelgeving.....	8
Beleidsregel bijtincidenten honden Den Helder.....	8
Programma Duurzaamheid 2024-2027.....	9
Minimabeleid.....	9
Algemene Plaatselijke Verordening (APV).....	9
Overlastbestrijding: kadavers, plaagdieren, zeezoogdieren en overige overlast.....	9
Botulisme.....	10
Verlenen van vergunningen voor evenementen met dieren.....	10
Beleidskader schuilstallen.....	10
Beleidsregels losloop-, verbods- en aanlijngesloten voor honden.....	10
Aanwijzingsbesluit losloop-, verbods- en aanlijngesloten voor honden.....	10
Beleidsregel bijtincidenten honden Den Helder.....	10

Afvalstoffenverordening.....	10
2.5 Beleidsdomeinen die zich bezig houden met dierenwelzijn.....	11
3. De dierenhulpketen.....	11
3.1 Vervoer, opvang en verzorging van dieren.....	12
Dierenambulance gemeente Den Helder.....	12
Dierentehuis 't Schuthok.....	12
Wildopvang De Paddestoel en toevlucht voor inheemse wilde dieren.....	12
3.2 Overige partners.....	13
De Helderse Vallei.....	13
Dierenartsen.....	13
Andere gemeenten en provincies.....	13
4. Financieel kader.....	14
4.1 Uitgangspunten dierenwelzijnsbegroting.....	14
4.2 Onderbouwing van onze bijdrage.....	14
4.3 Dierenwelzijnsbegroting.....	14

1. Inleiding

1.1 Het belang van dierenwelzijn

Een van de dingen die Den Helder zo'n fijne gemeente maakt om in te wonen, is het vele groen en blauw. Dat biedt niet alleen veel ruimte aan inwoners, maar ook aan dieren. In welke andere steden

vind je zo veel ruimte rondom en tussen de woon- en leefgebieden om je hond uit te laten? En waar vind je in je tuin en om de hoek van je huis zo veel dieren in het wild, zoals een egel die tussen de struiken scharrelt of een koolmeesje dat zijn nestje bouwt?

Al deze dieren brengen ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Want hoe en waar vangen we gehouden dieren op voor wie hun baasje geen tijd, ruimte of geld meer heeft? En hoe gaan we om met dieren in het wild die, vaak door toedoen van mensen, ziek of gewond raken? Het welzijn van dieren in onze woonomgeving is de zorg en verantwoordelijkheid voor ons allemaal. De gemeente heeft hart voor dieren en neemt dan ook haar verantwoordelijkheid. Onze ambities en taken gaan verder dan de wet voorschrijft. Deze visie beschrijft hoe wij onze rol zien.

1.2 Waarom een nieuwe visie Dierenwelzijn?

De huidige visie Dierenwelzijn stamt uit 2016, waardoor het tijd is om deze te evalueren en te actualiseren. Bovendien zijn er de afgelopen jaren vanuit de raad verschillende dierenwelzijn gerelateerde moties en vragen ingediend. Dit geeft aan dat dierenwelzijn bij politieke partijen hoog op de agenda staat. Daarnaast zijn de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente op het gebied van dierenwelzijn verspreid over verschillende teams binnen de organisatie en is het beleid vastgelegd in diverse documenten. Onze wettelijke en niet-wettelijke verplichtingen op het gebied van dierenwelzijn kunnen duidelijker omschreven worden. In deze geactualiseerde visie streven we ernaar helderheid te verschaffen over waar de verantwoordelijkheid van de gemeente begint en eindigt. Deze helderheid is wenselijk voor zowel de ambtelijke organisatie als de externe partners die betrokken zijn bij de dierenhulpketen. Met dit geactualiseerde document grijpen we de kans aan niet alleen onze rol verder te verfijnen, maar ook gewenste verbeteringen door te voeren.

1.3 Uitgangspunten van de visie Dierenwelzijn

In deze geactualiseerde visie beschrijven we onze verplichtingen op het gebied van dierenwelzijn en hoe we deze vervullen. Daarnaast behandelen we de aanvullende taken die we op ons nemen. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. Deze visie richt zich op het **helpen van (gehouden en wilde) dieren in nood die zich in de openbare ruimte begeven**. De gemeente neemt verantwoordelijkheid voor de plicht die zij, net als alle inwoners, heeft om voor deze dieren in nood te zorgen. Deze verantwoordelijkheid nemen we mede doordat veel dierenleed door menselijk toedoen wordt veroorzaakt. Deze zorg wordt gezien als verlengstuk van de zorg die de gemeente heeft voor de openbare ruimte. Hierbij is ook ruimte om natuurlijke ecologische processen in stand te houden.
2. De gemeente helpt hiermee niet alleen de dieren in nood zelf, maar ondersteunt ook de **inwoners die gevonden dieren willen helpen** en hierbij specialistische hulp nodig hebben. Deze specialistische zorg wordt gegeven door onze dierenwelzijnspartners.
3. Er wordt **overzicht gecreëerd in de dierenhulpketen** en bijgedragen aan een **duidelijke rolverdeling** en samenwerking.
4. De gemeente ziet toe op de **volledigheid van gemeentelijk beleid** dat is gericht op het versterken van het ecosysteem, het voorkomen van onnodig dierenleed en het prettig samenleven van mens en dier in de openbare ruimte.

1.4 Leeswijzer

In dit inleidende hoofdstuk is kort ingegaan op het belang van dierenwelzijn, de aanleiding voor het actualiseren van de visie Dierenwelzijn en welke uitgangspunten deze visie omvat.

Hoofdstuk 2 beschrijft de rollen die de gemeente vervult op het gebied van dierenwelzijn en de redenen waarom op deze manier hier invulling aan wordt gegeven. Uit dit hoofdstuk vloeit voort dat, hoewel we als gemeente verschillende doelen willen realiseren op het gebied van dierenwelzijn, onze rol beperkt is. Om die redenen is samenwerking met andere organisaties noodzakelijk.

Hoofdstuk 3 beschrijft de dierenhulpketen, inclusief de rolverdeling binnen deze keten en de wijze waarop we daar als gemeente regie op voeren.

Hoofdstuk 4 schetst de financiële kaders die passen bij de gemeentelijke rol zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken.

2. Dierenwelzijn en onze rol als gemeente

Net als alle andere gemeenten heeft de gemeente Den Helder verschillende taken en verantwoordelijkheden op het gebied van dierenwelzijn. Hierbij maken we onderscheid tussen taken die wettelijk verplicht zijn en aanvullende taken waar we zelf voor kiezen. In beide gevallen ligt onze focus op het helpen van (gehouden en wilde) dieren in nood. Daarnaast is er nog landelijke wetgeving en ander gemeentelijk beleid die zich richten op het welzijn van dieren of dat raakvlak heeft met dierenwelzijn (zie onderstaande figuren). In dit hoofdstuk wordt hier aandacht aan besteed.

Figuur 1: De visie Dierenwelzijn focust zich op het helpen van (gehouden en wilde) dieren in nood.

Figuur 2: Landelijke wetgeving en gemeentelijk beleid die zich richt op het welzijn van dieren of dat raakvlak heeft met dierenwelzijn.

2.1 Wat verstaan we onder dierenwelzijn?

Aan het begrip dierenwelzijn wordt een brede invulling gegeven, die zowel de geestelijke als de lichamelijke gezondheid betreft. Volgens de gemeente Den Helder is het voor het welzijn van gehouden dieren het best wanneer zoveel mogelijk wordt voldaan aan hun natuurlijke behoeftes. De definitie van dierenwelzijn varieert daarom van dier tot dier.

We benaderen het welzijn van wilde dieren anders dan dat van gehouden dieren. Waar we bij gehouden dieren kijken naar het welzijn van elk individueel dier, kijken we bij dieren in het wild ook naar de weerbaarheid van de hele populatie. Voor het overleven van in het wild levende populaties is het namelijk belangrijk dat de sterkste individuen overleven en zich voortplanten. Hierbij kan de keuze worden gemaakt om een ziek, aangereden of op andere wijze hulpbehoevend dier niet te redden, of om het te laten herstellen en wel terug te plaatsen in de natuur.

Een gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen is altijd de basis voor de gemeente Den Helder. In de Strategische Omgevingsvisie (2021) staat bijvoorbeeld beschreven hoe we bijdragen aan een geschikte leefomgeving met voldoende rust, ruimte en voedsel voor in het wild levende diersoorten. Daarnaast is aanpassing aan het klimaat belangrijk, omdat het een cruciale rol speelt in het beschermen van mensen, dieren en het milieu tegen negatieve effecten van klimaatverandering. Door middel van klimaatadaptatie kunnen we ecosystemen beschermen en herstellen, waardoor dieren een betere kans krijgen om te overleven en te groeien. Onze plannen daarvoor zijn uiteengezet in de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026.

2.2 Onze wettelijke dierenwelzijnstaken

Opvang gevonden gehouden dieren

Volgens de wettelijke bepalingen in het Burgerlijk Wetboek (artikel 8 lid 3 van boek 5) hebben gemeenten de verplichting om gevonden dieren zonder bekende eigenaar (in de praktijk zijn dit vaak gehouden dieren) gedurende een periode van 14 dagen op te vangen. Deze verplichting geldt voor alle gehouden dieren. In Den Helder is deze taak uitbesteed aan Dierentehuis 't Schuthok Den Helder en omstreken. In een overeenkomst tussen de gemeente Den Helder en Dierentehuis 't Schuthok zijn de taken beschreven die 't Schuthok verricht voor de opvang van gevonden gehouden dieren en is opgenomen dat de gemeente Den Helder voor de opvang van deze dieren een vergoeding aan 't Schuthok betaalt.

Gemeenten hebben bij de opvang van beschermde gehouden dieren, zoals bepaalde schildpadsoorten, aanvullende verplichtingen. Er is een CITES-overeenkomst (nodig om deze dieren in bewaring te mogen nemen). Dit is een internationale overeenkomst die planten en dieren beschermt. Daarvoor moet de gemeente schriftelijk verklaren het eigendom over te dragen aan een opvang en af te zien van de wettelijke bewaartermijn. In Den Helder is deze bevoegdheid van de burgemeester ambtelijk belegd.

Waarborgen van veiligheid van dieren door brandweer

In de Wet Veiligheidsregio's artikel 2 staat beschreven dat het college van burgemeester en wethouders verplicht is tot en verantwoordelijk is voor het regelen van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 3 lid 1 sub b van deze wet, heeft de brandweer de verantwoordelijkheid om zowel de veiligheid van mensen als die van dieren te waarborgen als onderdeel van haar gemeentelijke taak.

Opvang en vervoer dieren bij ontruiming, arrestaties en gedwongen opname

Gemeenten hebben volgens de Algemene wet bestuursrecht een zorgplicht voor dieren bij arrestaties, huisontruiming en gedwongen opname van de eigenaar van het dier(en). De gemeente dient voor passende opvang te zorgen en het dier(en) tot maximaal 13 weken onder te (laten) brengen. De kosten voor de opvang van het dier(en) zijn voor rekening van de opdrachtgever van de ontruiming. Mocht het dier(en) na deze periode van 13 weken nog niet overgedragen kunnen worden aan de eigenaar, dan is gemeente bevoegd om het dier(en) over te dragen aan het dierenasiel, te verkopen of euthanasie te laten uitvoeren.

2.3 Onze niet-wettelijke dierenwelzijnstaken

Vervoer gevonden dieren

Als gemeente hebben we een wettelijke plicht om gehouden dieren die in de openbare ruimte worden gevonden op te vangen. Het vervoer van deze dieren naar de juiste organisaties is echter niet wettelijk vastgelegd, maar zien we als een verlengstuk van onze wettelijke taak. Zo worden dieren door de dierenambulance naar verschillende organisaties vervoerd en dragen wij bij aan die kosten.

Zorg voor inheemse wilde dieren

De gemeente Den Helder neemt haar verantwoordelijkheid met betrekking tot het vervoer, de opvang en de verzorging van inheemse wilde dieren in nood, aangezien dit veelal (indirect) door menselijk toedoen wordt veroorzaakt. Dieren die verzwakt, ziek of gewond zijn en in het wild worden aangetroffen, worden (indien raadzaam) door de dierenambulance naar een van de organisaties gebracht waar we mee samenwerken. Vogels, egels en andere inheemse wilde dieren worden naar wildopvang De Paddestoel gebracht. Op de huidige, tijdelijke locatie kunnen dieren voor een periode van maximaal 48 uur worden opgevangen. Als de dieren na 48 uur nog zorg nodig hebben, worden de dieren overgebracht naar een opvanglocatie in de regio die de dieren voor langere tijd kan opvangen.

Als gemeente dragen wij jaarlijks financieel bij aan onze belangrijkste partners. De voorwaarden hiervan staan beschreven in hoofdstuk 4.

Dierenwelzijn en onze rol als gemeente

De gemeente vervult een faciliterende en coördinerende rol in de keten van dierenhulpverlening. Dit betekent dat we faciliteiten bieden om dierenhulpverlening mogelijk te maken, zoals een tijdelijke opvanglocatie voor vogels en andere inheemse wilde dieren uit Den Helder en omstreken. Daarnaast ondersteunen we initiatieven die gericht zijn op het verbeteren van dierenwelzijn en streven we naar het bevorderen van de onderlinge samenwerking tussen de betrokken organisaties. Hierbij hoort dat we helderheid proberen te scheppen in de taken die bij de verschillende organisaties liggen

2.4 Ander gemeentelijk beleid dat rekening houdt met dierenwelzijn

De visie Dierenwelzijn focust zich op het helpen van (gehouden en wilde) dieren in nood. Veel andere beleidsstukken hangen er sterk mee samen (zie figuur op pagina 5). Hieronder volgt een nadere toelichting op deze landelijke en lokale wet- en regelgeving.

Landelijke wetgeving

Wet dieren

De Wet dieren omvat een geheel van wetgeving en voorschriften met betrekking tot dieren en hun welzijn, samengebracht in één wet. Bovendien biedt deze wet de mogelijkheid een aantal deelonderwerpen te regelen via Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en ministeriële regelingen. Hieronder vallen ook voorschriften met betrekking tot het houden van dieren en het organiseren van evenementen met dieren.

Omgevingswet

Hoewel de Omgevingswet geen specifiek hoofdstuk over dierenwelzijn bevat, wordt dierenwelzijn indirect beïnvloed door verschillende onderdelen van deze wet. De wet reguleert onder andere geluidsniveaus die van invloed zijn op dieren en de bescherming van natuurlijk leefgebied waar wilde inheemse dieren leven. Deze regelgeving valt binnen de bredere context van de doelstellingen van de Omgevingswet, die gericht zijn op het bevorderen van een duurzame en gezonde leefomgeving voor mens, dier en natuur.

Wet op de strandvonderij

De burgemeester van Den Helder is wettelijk de hoofdstrandvonder. Dit betekent dat hij verantwoordelijk is voor alle voorwerpen die aanspoelen op het strand, inclusief zeezoogdieren. In opdracht van de gemeente Den Helder doet Stichting Strandexploitatie Noordkop (SSN) het beheer en onderhoud van het strand. Wanneer een zeezoogdier(en) is aangespoeld, ondernemen zij verschillende acties. Indien nodig kan de burgemeester een noodverordening afkondigen en is hij verantwoordelijk voor het communiceren met regiogemeenten en de veiligheidsregio.

De Woningwet en de Model-Bouwverordening

De Woningwet en de Model-bouwverordening bevatten voorschriften met betrekking tot ongedierte, hygiëne en preventie. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van deze voorschriften en dient bij overtredingen handhavend op te treden. In situaties waarin dieren een gevaar vormen voor de volksgezondheid, is de gemeente verplicht om handhavend op te treden.

Lokale regelgeving

Beleidsregel bijtincidenten honden Den Helder

Om de veiligheid van de gemeenschap te bevorderen en conflicten tussen hondeneigenaren en andere burgers te verminderen, is in 2019 de beleidsregel 'Beleid bijtincidenten honden Den Helder'

vastgesteld. In deze regel staat onder andere beschreven wat de gemeente onder bijtincidenten en gevaarlijke honden verstaat en welke maatregelen worden genomen na een bijtincident. Deze maatregelen kunnen onder meer het opleggen van beperkingen aan de hond, het afnemen van een gedragstest bij de hond en zelfs de mogelijkheid van afstand doen of inbeslagname van de hond omvatten.

Programma Duurzaamheid 2024-2027

In het Programma Duurzaamheid 2024-2027 staat beschreven hoe we omgaan met de natuur en hoe we de huidige biodiversiteit kunnen behouden en versterken. Een van de voornaamste ambities voor de komende jaren is het uitbreiden van het aaneengesloten leefgebied van inheemse soorten. Dit streven verbetert de migratiemogelijkheden voor zowel planten als dieren, waardoor een veerkrachtiger ecosysteem ontstaat.

In lijn met het Programma Duurzaamheid 2024-2027 heeft de gemeente een verantwoordelijkheid voor alle in het wild levende dieren en planten. Deze verantwoordelijkheid geldt overigens voor alle inwoners van Nederland. Het betekent dat alle handelingen die mogelijk schadelijk zijn voor flora en fauna, zo veel mogelijk moeten worden vermeden. Bij het bestrijden van dierplagen is het van groot belang om er alles aan te doen om onnodig lijden van dieren te voorkomen.

Minimabeleid

Financiële moeilijkheden kunnen ervoor zorgen dat huisdiereigenaren niet meer de juiste zorg kunnen bieden aan hun huisdier(en). Hierdoor kunnen zij zich gedwongen voelen afstand te doen van hun huisdier(en), op een moment dat ze deze misschien wel het hardst nodig hebben. Vanuit het gemeentelijk minimabeleid ondersteunen we inwoners die in financiële problemen zitten in het algemeen. Op dit moment is er geen specifiek beleid dat minima ondersteunt bij het verzorgen van hun huisdier(en). Landelijk wordt onderzocht of het mogelijk is om een huisdierenverzekering voor deze doelgroep op te zetten. Dit onderzoek loopt nog op het moment van schrijven van deze visie.

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Om de openbare veiligheid in Den Helder te waarborgen, zijn via de APV verschillende regels vastgesteld. Deze regels zijn ook gericht op het bevorderen van het welzijn van dieren en het beschermen van de natuur. Een voorbeeld hiervan is een verbod op het oplaten van (wens)ballonnen in Den Helder. Het oplaten van deze ballonnen en de bijbehorende materialen, zoals linten, touwtjes en metalen onderdelen, kunnen schade veroorzaken wanneer ze in de natuur terechtkomen. Dieren, zoals vogels en vissen die (delen van) ballonnen inslikken, kunnen daaronder lijden of overlijden. Daarnaast zijn er vuurwerkvrije zones in de buurt van het dierenasiel en een aantal natuurgebieden. Dit vermindert stress bij zowel de gehouden dieren als de inheemse wilde dieren in de natuur. Tot slot wordt er bij het verlenen van vergunningen gelet op de impact op mens, dier en natuur.

Overlastbestrijding: kadavers, plaagdieren, zeezoogdieren en overige overlast

Bij het schoonhouden van de stad hebben we onder andere de verantwoordelijkheid om kadavers tijdig op te ruimen. We zijn actief in plaagdierenbestrijding en nemen een faciliterende rol aan door acties uit te zetten bij gespecialiseerde bedrijven. Op het gebied van zeezoogdieren vervullen we een coördinerende rol en ondernemen we acties volgens landelijk vastgestelde protocollen. De uitvoering hiervan verloopt via het Eerste Hulp bij Zeezoogdieren (EHBZ) netwerk. Binnen de regio Noord-Holland (Den Helder – Den Oever) is hiervoor een steunpunt opgericht, waarbij de Dierenambulance Den Helder is aangesloten. Daarnaast kan er overlast ontstaan door grote groepen dieren, zoals ganzen. In geval van dergelijke overlast raadpleegt de gemeente gespecialiseerde bedrijven voor advies.

Botulisme

Bij botulisme is het de taak van het Hoogheemraadschap om de watervervuiling tegen te gaan. Niettemin speelt de gemeente ook een rol bij zowel het voorkomen als het bestrijden van botulisme. De gemeente haalt de zieke dieren weg, laat ze onderzoeken en volgt de richtlijnen van de Destructiewet voor het vernietigen van dode dieren. Indien nodig verzorgt de gemeente de communicatie naar de samenleving.

Verlenen van vergunningen voor evenementen met dieren

Bij evenementen moet worden voldaan aan de in de Wet dieren opgenomen Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD). Deze wet beperkt het gebruik van dieren bij evenementen. Gemeenten moeten hun beleid in lijn brengen met de GWWD. Vrijwel elk evenement vereist een vergunning op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De gemeente Den Helder hanteert bij het verlenen van vergunningen de richtlijn 'Dieren bij evenementen', opgesteld door de GHOR (Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen) en de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Mishandeling van dieren wordt opgemerkt door de dierenpolitie.

Beleidskader schuilstallen

Om verzoeken voor het plaatsen van schuilstallen in het buitengebied van de gemeente Den Helder op een eenduidige manier te kunnen behandelen, is het beleidskader schuilstallen vastgesteld. Dit beleidskader schetst in welke gevallen wel of niet gemeentelijke medewerking wordt verleend aan het plaatsen van schuilstallen.

Beleidsregels losloop-, verbods- en aanlijngebieden voor honden

Dit beleid biedt richtlijnen voor het aanwijzen van gebieden waar honden mogen loslopen, waar ze verboden zijn en waar een aanlijnplicht geldt. Deze beleidsregels zijn vastgesteld op basis van artikel 2:57 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. De gemeente neemt hierbij een actieve rol op zich om duidelijke richtlijnen vast te stellen die de openbare veiligheid en leefbaarheid bevorderen, terwijl hondenbezitters worden aangemoedigd verantwoordelijk met hun huisdieren om te gaan in de openbare ruimte.

Aanwijzingsbesluit losloop-, verbods- en aanlijngebieden voor honden

Met behulp van de beleidsregels losloop-, verbods- en aanlijngebieden voor honden is het aanwijsbesluit vastgesteld. Het aanwijsbesluit geeft de gebieden in de gemeente Den Helder weer waar honden mogen loslopen, waar honden verboden zijn en waar een aanlijnplicht voor honden geldt.

Beleidsregel bijtincidenten honden Den Helder

Deze beleidsregel stelt regels vast met betrekking tot bijtincidenten met honden binnen de gemeente. Deze beleidsregel definieert verschillende categorieën van bijtincidenten, zoals licht en ernstig, en legt maatregelen op voor hondeneigenaren die betrokken zijn bij dergelijke incidenten. Het omvat ook bepalingen met betrekking tot aanlijn- en muilkorfgeboden, gedragstests voor honden, afstand doen of inbeslagname van honden na herhaalde incidenten, en uitzonderingen op de regels. De beleidsregel heeft als doel het waarborgen van de veiligheid in de openbare ruimte en biedt de burgemeester bevoegdheden om gepaste maatregelen te nemen in geval van overtredingen.

Afvalstoffenverordening

De afvalstoffenverordening beschrijft onder andere hoe de gemeente omgaat met de inzameling van kadavers van gezelschapsdieren en wat de gemeente voor de toepassing van dit artikel verstaat onder gezelschapsdieren.

2.5 Beleidsdomeinen die zich bezig houden met dierenwelzijn

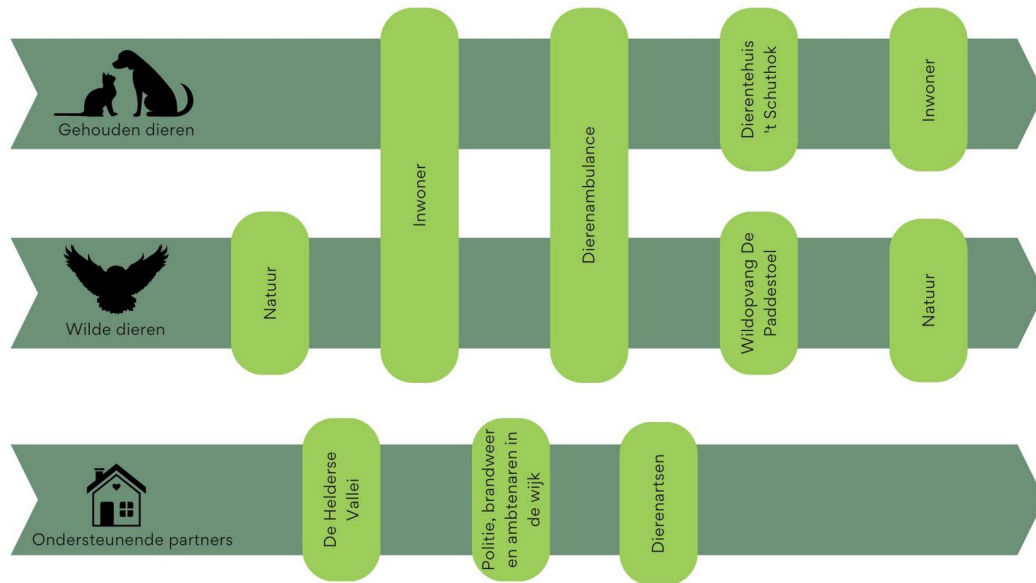
Hierboven hebben we een overzicht gegeven van het huidige beleid en de regelgeving. We zijn wat dieper ingegaan op beleidsstukken en regelgeving die ook rekening houden met dierenwelzijn. Hieronder geven we een overzicht van hoe de gemeentelijke organisatie zich bezighoudt met dieren(welzijn) en op wat voor manier. Zo is te zien dat dierenwelzijn door de hele gemeentelijke organisatie is verweven.

3. De dierenhulpketen

In dit hoofdstuk worden de verschillende schakels in de dierenhulpketen van Den Helder en onze overige partners nader toegelicht. Het onderstaande figuur geeft een globaal beeld van wie en wat een rol speelt in deze keten en of er een samenwerkrelatie is. De keten start en eindigt bij de leefomgeving van de dieren: thuis bij de eigenaar (voor gehouden dieren) of in de natuur (voor dieren in het wild).

Figuur 3. Dierenhulpketen en samenwerkrelatie

3.1 Vervoer, opvang en verzorging van dieren

Dierenambulance gemeente Den Helder

In de gemeente Den Helder en omstreken vervult Dierenambulance Den Helder een belangrijke rol. Wanneer inwoners een zwak of gewond dier aantreffen, of een dier dat op een andere manier in nood verkeert, bellen zij vaak de dierenambulance. Dat is ook wat inwoners worden geacht te doen vanwege hun zorgplicht voor dieren. Hetzelfde geldt wanneer een verdwaald huisdier wordt gevonden. De dierenambulance biedt dan telefonisch advies en beoordeelt of ze in actie moeten komen. Indien nodig stappen de medewerkers in de ambulance en snellen richting het dier.

Dierentehuis 't Schuthok

In opdracht van de gemeente vangt Dierentehuis 't Schuthok huisdieren op die door bewoners worden afgestaan. Ook zwakke of gewonde huisdieren die zwervend door de stad worden aangetroffen, worden hier opgevangen. Hiermee voert het dierentehuis een van de wettelijke taken voor de gemeente uit. Huisdieren die zijn gechipt, of waarnaar de eigenaar zelf op zoek gaat, worden vaak herenigd met hun eigenaar. Dit gebeurt bijvoorbeeld via chipgegevens of Amivedi, een landelijke organisatie die vermiste en gevonden dieren registreert. Als de eigenaar zich niet binnen 14 dagen meldt, kan het dier herplaatst worden.

Wildopvang De Paddestoel en toevlucht voor inheemse wilde dieren

Wildopvang De Paddestoel is een opvanglocatie om gewonde of zieke vogels, egels en andere inheemse wilde dieren op te vangen en te verzorgen, met als doel ze weer vrij te laten in hun natuurlijke omgeving. De Paddestoel is tijdelijk gehuisvest aan de Handelskade in Den Helder. De oude locatie aan de Jan Verfaillweg is permanent gesloten nadat er asbest vrijkwam door een dak die door het dak viel.

De tijdelijke opvanglocatie vangt dieren voor een periode van maximaal 48 uur op. Na deze periode worden de dieren naar wildopvang De Bonte Piet in Midwoud gebracht, waar de dieren voor langere tijd worden opgevangen.

3.2 Overige partners

De Helderse Vallei

De Helderse Vallei is een natuur- en milieueducatief centrum langs de duinrand van Den Helder. Het biedt een groene omgeving met onder meer een kinderboerderij, verschillende activiteiten en educatieve programma's, inclusief voorlichting over (huis)dieren en dierenwelzijn. De Helderse Vallei heeft het 'keurmerk Kinderboerderijen' ontvangen van de Stichting Kinderboerderijen Nederland.

Op het terrein van De Helderse Vallei is al geruime tijd een plan voor nieuwbouw van een vogel- en wildopvang. Momenteel wordt gezamenlijk met de provincie onderzocht of en hoe dit plan kan worden uitgevoerd. In voorbereiding op deze ontwikkeling is in 2020 de stichting Wildopvang De Helderse Vallei opgericht. Als het plan voor de nieuwbouw gerealiseerd wordt, worden de werkzaamheden van De Paddestoel ondergebracht in stichting Wildopvang De Helderse Vallei.

Politie, brandweer en ambtenaren in de wijk

Het tijdig signaleren van dierenleed is cruciaal. In de gemeente Den Helder zijn meerdere betrokken partijen die hier een rol in spelen, waaronder de politie, de brandweer, en ambtenaren die actief zijn in de wijk en bij mensen thuis (zoals BOA's, wijkregie, en professionals in het Sociaal Domein). Zij zijn de ogen van de stad en kunnen dierenleed signaleren en passende hulp inschakelen. Bovendien zijn er in een stad die rijk is aan dierenliefhebbers, veel bewoners actief betrokken bij dit onderwerp die de weg naar de juiste organisaties weten te vinden.

Dierenartsen

Nederland kampt momenteel met een tekort aan dierenartsen. Een probleem dat ook Den Helder en de omliggende gemeenten Hollands Kroon en Schagen treft. Dit tekort heeft met name invloed op de spoeddiensten. Op dit moment verwijzen de Helderse dierenartsen naar de spoeddiagnostieken in Heerhugowaard en Amsterdam. Hoewel het waarborgen van voldoende dierenartsen en hun beschikbaarheid voor avond- en weekenddiensten geen directe verantwoordelijkheid van de gemeente is, erkent Den Helder wel het belang ervan en waardeert de toewijding van de dierenartsen. Momenteel verkennen dierenartsen uit Den Helder, Schagen en Texel gezamenlijke oplossingen, waarbij de gemeente indien nodig ondersteuning biedt en de ontwikkelingen blijft monitoren.

Andere gemeenten en provincies

Communicatie en samenwerking op het gebied van dierenwelzijn met andere gemeenten in de regio is belangrijk. Door afstemming over de financiële en ambtelijke ondersteuning van deze organisaties kunnen we de continuïteit van de zorg voor dieren in nood beter borgen. Daarnaast zullen andere gemeenten tegen veelal dezelfde knelpunten aanlopen en kan er gezamenlijk naar oplossingen worden gezocht. Ook het betrekken van de provincie is een mogelijkheid als het gaat om het zoeken naar samenwerkingskansen en een eventuele financiële of ambtelijke bijdrage.

4. Financieel kader

De gemeente Den Helder speelt geen directe rol bij het opvangen van gehouden en inheemse wilde dieren. Deze taak hebben we belegd bij de verschillende dierenhulpketen. Een groot deel van het beschikbare budget wordt toegewezen aan de opvanglocaties waarmee de gemeente samenwerkt.

4.1 Uitgangspunten dierenwelzijnsbegroting

Jaarlijks compensatie voor invulling van onze wettelijk voorgeschreven rol

Een deel van onze dierenwelzijnsbegroting bestaat uit de jaarlijks financiële bijdrage aan dierentehuis 't Schuthok. De opvang van gevonden dieren zonder bekende eigenaar (voor minimaal 14 dagen) is een wettelijke taak van de gemeente. We hebben de vrijheid om te bepalen hoe we aan deze verplichting voldoen.

Jaarlijks compensatie voor invulling van onze niet-wettelijk voorgeschreven rol

We nemen ook financiële verantwoordelijkheid voor de dierenambulance en wildopvang De Paddestoel. Gemeenten hebben geen wettelijke plicht om gevonden dieren te vervoeren en wilde inheemse dieren in nood op te vangen. Toch zien we hierin een gemeentelijke verantwoordelijkheid weggelegd, zoals beschreven in hoofdstuk 2.

4.2 Onderbouwing van onze bijdrage

Voor het dierentehuis 't Schuthok en de dierenambulance gaan we al jaren uit van een bijdrage per inwoner. Het bedrag per inwoner wordt jaarlijks bijgesteld op basis van de consumentenprijsindex van het Centraal Plan Bureau (CPB), zodat de organisaties worden gecompenseerd voor inflatie. Deze onderbouwing is logisch verklaarbaar, omdat het aantal op te vangen gehouden dieren meegroeit met het aantal inwoners van de gemeente Den Helder. Bovendien worden ziekte en verwonding veelal (indirect) veroorzaakt door menselijk toedoen. Dit betekent dat een groter aantal inwoners resulteert in een toename van dieren die opvang en verzorging nodig hebben.

Wildopvang De Paddestoel ontvangt jaarlijks een subsidiebedrag van de gemeente Den Helder.

4.3 Dierenwelzijnsbegroting

Hieronder de dierenwelzijnsbegroting van 2024.

Organisatie	2024
Dierentehuis 't Schuthok	€ 95.000.-
Wildopvang De Paddestoel	€ 100.000.-
Dierenambulance Den Helder	€ 15.000.-
Overig budget	€ 99.000.-
Totaal	€ 309.000.-

Bijlage 1. Overzicht wetten

Landelijke wetgeving

- [Wet dieren](#)
- [Omgevingswet](#)
- [Wet op de strandvonderij](#)
- [De Woningwet](#)
- [Model bouwverordening](#)

Lokale regelgeving

- [Beleidsregel bijtincidenten honden Den Helder](#)
- [Programma Duurzaamheid 2024-2027](#)
- [Algemene Plaatselijke Verordening \(APV\)](#)
- [Beleidskader schuilstallen Den Helder 2021](#)
- [Aanwijzingsbesluit losloop-, verbods- en aanlijngebieden voor honden 2024](#)
- [Beleidsregels voor het aanwijzen van losloop- verbods en aanlijngebieden voor honden](#)
- [Afvalstoffenverordening Den Helder 2018](#)

Ter aanbieding aan het college en de gemeenteraad van Den Helder

Opdrachtgever:

Gemeenteraad Den Helder
Portefeuillehouder Dierenwelzijn

Auteur

Kim van der Munnik

Versiedatum: 10 april 2024

Bestuurlijke besluitvorming:

Commissievergadering: 27 mei 2024
Gemeenteraad: 10 juni 2024

